

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/315/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312200663
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6312200663.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. splnomocnenou advokátskou kanceláriou: Tomáš Kušnír, s. r. o., 851 01 Bratislava, Údernícka 5, proti odporkyni: Q. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom B.. X. T. XXX/X, XXX XX P., za účastní vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: OZ právna pomoc spotrebiteľom, 040 13 Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268 zast. splnomocneným advokátom: JUDr. Ladislav Mikluš, Advokátska kancelária, 040 01 Košice, Stará Baštova 2, miesto pre doručovanie: 040 13 Košice, Budapeštianska 8, o zaplatenie 235,41 € s prísl., na odvolanie vedľajšieho účastníka zo dňa 20. 07. 2012 proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 6C/97/2012-35 zo dňa 21. 06. 2012, takto

rozhodol:

Krajský súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietá.

Uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania, potvrdzuje.

V ostatných častiach zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Navrhovateľ a vedľajší účastník nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie o zaplatenie 235,41 € s prísl. zastavil v dôsledku späťvzatia návrhu. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zatavené.

Vedľajší účastník v podanom odvolaní namietal uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Uviedol, že nie je dôvodné použiť ust. § 150 OSP tak ako to navrhol navrhovateľ. Pre posúdenie možnosti aplikácie ust. § 150 OSP je podstatné zisťovať konkrétne okolnosti súvisiace so stavom pred začatím sporu so správaním sa účastníkov v priebehu konania. Musí ísť o celkom výnimočný prípad. Dôvody hodné osobitného zreteľa musia zodpovedať okolnostiam konkrétneho prípadu a musia mať výnimočnú povahu. Súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania. Účelom ust. § 150 ods. 1 OSP je umožniť súdu výnimočne zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Dôsledky rozhodnutia, ktorým súd použije ust. § 150 OSP sú popretím princípov elementárnej spravodlivosti, keď zmiernenie dôsledkov pre navrhovateľa automaticky znamená podstatné sťaženie postavenia vedľajšieho účastníka. Činnosť vedľajšieho účastníka v súdnej veci bola v súlade s účelom súdneho konania. Vedľajší účastník má v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník na strane ktorého stojí. Má plné procesné práva. Žiadal potom priznať náhradu trov prvostupňového a tiež aj druhostupňového konania. Uviedol, že v prípade, ak sa súd nestotožní s jeho právnou argumentáciou

v podanom odvolaní navrhuje, aby súd podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ OSP konanie prerušil a obrátil sa na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnymi otázkami, ktoré v podanom odvolaní konkretizoval takto:

1. Je v súlade s článkom 7 Smernice zo dňa 5. apríla 1993, č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách taký výklad, podľa ktorého sa vedľajšiemu účastníkovi (Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov vo forme občianskeho združenia) nepriznajú apriori v súdnom konaní náklady, ktoré vynaložila v súvislosti so svojim právnym zastúpením pri ochrane právo spotrebiteľov proti osobe, ktorá si od spotrebiteľa masívne (v tisíckach konaní) uplatňovala neprijateľné zmluvné podmienky s odôvodnením, že to nebolo účelné a nutné, keďže Združenie na ochranu záujmov spotrebiteľov musí mať zo svojej podstaty odbornú spôsobilosť hájiť práva spotrebiteľov a súdy ex offio prihliadajú na neprijateľné zmluvné podmienky, ak Združenie na ochranu záujmov spotrebiteľov nemalo a nemá medzi svojimi členmi - spotrebiteľmi osobu s právnickým vzdelaním, alebo právnymi znalosťami a nezamestnávalo a nezamestnáva takéto osoby, nakoľko to vnútroštátny predpis od neho nevyžaduje?

2. Znamená vnútroštátna možnosť pre súdy, aj bez návrhu vyhlásiť neprijateľnú zmluvnú podmienku za neplatnú, dostatočnú zárukou v tom, že spotrebiteľ nebude nikdy súdom zaviazaný na zaplatenie neprijateľnej podmienky a v tejto súvislosti, či možno považovať činnosť Združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov a jeho úkony ktoré za neho robí jeho právny zástupca urobené v čase, keď ešte súd nevyhlásil neprijateľnú zmluvnú podmienku za neplatnú, a ktoré (úkony) smerujú v príslušnom konaní k tomu, aby spotrebiteľ nebol viazaný takouto zmluvnou podmienkou, apriori za nadbytočné a neúčelné?

3. Či pod právom na súdnu ochranu podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a pod právom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod podporu Združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa rozumie aj právo na náhradu trov konania?

Patrí medzi adekvátne a účinné prostriedky na ochranu spotrebiteľských práv podľa článku 7 Smernice č. 93/13 EHS aj právo vyššie uvedeného Združenie na ochranu záujmov spotrebiteľov byť účastníkom súdneho konania a ak áno, aj právo v prípade úspechu v súdnom konaní, uplatniť si od neúspešnej osoby, ktorá si uplatnila v súdnom konaní proti spotrebiteľom neprijateľné zmluvné podmienky, právo na náhradu nákladov svojho právneho zastúpenia, ak podľa občianskeho združenia nepriznanie mu náhrady takýchto nákladov a v tej súvislosti odčerpávanie jeho vynaložených finančných prostriedkov, ho odradzuje od ďalšieho aktívneho konania na ochranu práv spotrebiteľov a možná hrozba nahradenia týchto nákladov dodávateľom (osoby ktorá si uplatňuje neprijateľné zmluvné podmienky), by dodávateľa mohla odradiť od uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok voči spotrebiteľom?

4. Či je porušené základné právo združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov napriek jeho úspechu v súdnom konaní a nevysporiada sa s odlišnými rozhodnutiami v obdobných veciach, ktoré boli súdu predložené, a ktoré sú zjavne odlišne právne odôvodnené.

Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu, pretože v danom prípade nie je možné hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Navrhovateľ nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka. Spochybňuje nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. Právny zástupca vedľajšieho účastníka nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, neposkytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť združenie bez právneho zastúpenia. Úlohou právneho zastúpenia je najmä zastupovanie záujmov svojho klienta. V danom prípade právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové, nevhodné. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie uviedol, že návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania. Z prejudiciálneho konania je vylúčené vnútroštátne právo členských štátov. Súdny dvor Európskej únie nemôže vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť. Prekročil by tak rámec svojej právomoci. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a uznesenie okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 OSP potvrdil z týchto dôvodov.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy.

Okresný súd konanie zastavil v dôsledku späťvzatia návrhu.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa ust. § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, teda žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené. Okresný súd ale opomenul vec posudzovať podľa ust. § 146 ods. 2 OSP to znamená skúmať, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, prípadne či návrh, ktorý bol podaný dôvodne, bol vzatý späť pre správanie sa odporcu.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Z ust. § 93 ods. 1 OSP vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa ust. § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa ust. § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

V konaní navrhovateľ vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, okresný súd konanie zastavil, v tejto časti je uznesenie okresného súdu právoplatné, nebolo odvolaním napadnuté.

Vedľajšieho účastníka zastupoval advokát na základe plnomocenstva. Je nesporné, že každý sa môže dať zastúpiť advokátom (§ 25 ods. 1 OSP), teda aj vedľajší účastník, s čím sú spojené pre účastníka trovy, pretože advokát (advokátska kancelária) má vždy právo na úhradu svojich primeraných a opodstatnených nákladov od účastníka, ktorého zastupuje. Potom pri rozhodovaní v sporovom konaní o náhrade trov konania medzi stranami treba úspešnému účastníkovi priznať, aby mu protistrana nahradila trovy konania.

Podľa ust. § 150 ods. 2 OSP ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetom sporu je zaplatenie sumy 235,41 €, čiže ide o drobný spor v zmysle ust. § 200ea OSP. Zákon hovorí, že v drobných sporoch nemusí súd priznať trovy vôbec alebo môže znížiť trovy konania prisudzované úspešnému účastníkovi, „ak sú neprimerané voči pohľadávke“ (§ 150 ods. 2 OSP). Zákon nedefinuje pojem „primerané“ a ani judikačná prax nevygenerovala rozsah primeranosti. V súdnej veci ide o prípad, kedy je možné aplikovať ust. § 150 ods. 2 OSP, účastníkovi nepriznať právo na náhradu trov konania, pretože tieto sú neprimerané voči pohľadávke.

Odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

Vedľajší účastník navrhol prerušiť konanie a požiadať Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke (§ 109 ods. 1 písm. c/ OSP). Túto konkretizoval.

System prejudiciálneho konania je základným mechanizmom práva Európskej únie, ktorého účelom je poskytnúť vnútroštátnym súdom prostriedok pre zabezpečenie jednotného výkladu a uplatňovanie práva Európskej únie v každom členskom štáte. Súdny dvor Európskych spoločenstiev má právomoc vydať prejudiciálne rozhodnutie o výklade práva Európskej únie a o platnosti aktov sekundárneho práva. Táto všeobecná právomoc mu je daná článkom 234 Zmluvy ES a v niektorých presne vymedzených prípadoch aj inými predpismi.

Úlohou Súdneho dvora v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva spoločenstva alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, pretože toto je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnemu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach prejednávaných vo veci samej a ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatnenie vnútroštátnych právnych predpisov.

Každý dotknutý súd má možnosť položiť Súdnemu dvoru otázku ohľadne výkladu normy práva Spoločenstva, ak to považuje za potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná. Súd, proti rozhodnutiam ktorého nie je možné podať opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je v zásade povinný položiť takúto otázku Súdnemu dvoru s výnimkou prípadov, ak v danej oblasti už existuje judikatúra (a prípadné nové okolnosti nevyvolávajú skutočné pochybnosti o možnosti uplatniť túto judikatúru), alebo ak sa správny spôsob výkladu práva Spoločenstva javí byť úplne jednoznačným.

Podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo vhodnom štádiu konania pred vnútroštátnym súdom môže byť užitočné v prípade, ak ide o novú otázku výkladu, s ktorou sa spája všeobecný záujem na jednotnom uplatňovaní práva Spoločenstva v celej únii, alebo ak sa existujúca judikatúra javí byť neuplatniteľnou na nový skutkový stav.

Je úlohou vnútroštátneho súdu vysvetliť, prečo je požadovaný výklad potrebný pre jeho rozhodnutie.

Otázku, ktorú vedľajší účastník navrhuje predložiť Súdnemu dvoru EÚ a za tým účelom prerušiť konanie je však otázka, ktorá smeruje k zodpovedaniu ako uplatňovať vnútroštátne právo na zistený skutkový stav. Toto je však výlučne vecou vnútroštátnych súdov. Teda v súdnej veci nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti únievého práva, nakoľko právna úprava vnútroštátneho slovenského práva dostatočným spôsobom v danej veci umožňuje aplikáciu OSP.

Odvolačný súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietol.

Odvolačný súd nepriznal navrhovateľovi ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania. Aj v odvolacom konaní aplikoval ust. § 150 ods. 2 OSP, to znamená ak ide o drobný spor nemusí súd priznať trovy konania.

O veci senát krajského súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.